

NARVIK
KOMMUNE

Område oppvekst og kultur

Saksframlegg

Arkivsak: 07/4340
Dokumentnr: 2
Arkivkode: K2-A10
Saksbeh: Reidun Stornes Pettersen

SAKSGANG			
Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Saksbeh.
Adm.sjef - saker til politisk behandling			RSP

Høring: NOU 2007:6 Formål for framtiden - Formål for barnehagen og opplæringen

Jeg viser til merknadene og vil foreslå følgende

innstilling:

1. Administrasjonssjefen støtter forslag til endring av opplæringsloven § 1-2. Det forutsettes imidlertid at punktet som omhandler tilpasset opplæring kommer med som eget punkt i loven.
2. Administrasjonssjefen støtter forslag til endring av barnehageloven § 1

Administrasjonssjefen, Narvik, _____

Trond Lorang Hermansen

Områdeleder

Ordføreren, Narvik, _____

Karen Margrethe Kuvaas

SAKSUTREDNING :

1. Innledning.

Utvalget har hatt som mandat å analysere og vurdere de ulike delene av formålet med opplæringen og formål for barnehagen med særlig vekt på samfunnets utvikling med økt internasjonalisering og mangfold, formuleringene knyttet til det kristne verdigrunnlaget og endringene i utdanningssystemet. På denne bakgrunnen har utvalget fremmet forslag til formål med opplæringen og formål for barnehagen.

Formålsparagrafen i opplæringsloven har lenge vært omdiskutert, først og fremst på grunn av bestemmelsen om grunnskolen som sier at *grunnskolen skal i samarbeid og forståing med heimen hjelpe til med å gi elevane ei kristen og moralsk oppseding*. Bestemmelsen som gjelder for videregående opplæringen, har vært mindre omstridt. Barnehagelovens formålsparagraf har også vært omdiskutert, først og fremst på grunn av formuleringen: *Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier*.

2. Faktadel.

Gjeldende formålsparagraf i barnehageloven

Barnehageloven § 1. Formål

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier. Eiene av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.

Private barnehager og barnehager drevet av menigheter innen Den norske kirke kan i vedtakene fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål.

Utvalgets forslag til ny formålsparagraf i barnehageloven

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik at disse grunnleggende verdiene kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Utvalgets kommentarer

Barnehagens rolle som pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder er gradvis blitt styrket, og sammenhengen med skolen er blitt tydeligere.

Det er viktig å understreke barndommens egenverdi og barnehagens egenart, men en naturlig konsekvens av utviklingen av barnehagen er at barnehagens formål må sees i sammenheng med formålet med opplæringen – ikke bare når det gjelder verdigrunnlaget, men også i øvrig der det er naturlig.

Barnehagen preges av endringer i samfunnet på lik linje med andre samfunnsinstitusjoner. Demografiske endringer, religiøs pluralisme og kulturelt mangfold gjør seg gjeldende også i barnehagen. Dagens formål for barnehagen reflekterer ikke en slik utvikling. Utvalget mener formålet bør utformes på en måte som tar opp i seg sentrale utviklingstrekk i samfunnet.

Gjeldende formålsparagraf i opplæringsloven

Opplæringslova § 1-2. Formålet med opplæringa

Grunnskolen skal i samarbeid og forståing med moralsk oppseding, utvikle evnene og førestnadene deira, åndeleg og kroppsleg, og gi dei god allmennkunnskap, slik at dei kan bli gagnlege og sjølvstendige menneske i heim og samfunn.

Den vidaregåande opplæringa skal ta sikte på å utvikle dugleik, forståing og ansvar i forhold til fag, yrke og samfunn, og hjelpe elevane, lærlingane og lære kandidatane i deira personlege utvikling. Den vidaregåande opplæringa skal vere med på å utvide kjennskapen til og forståinga av dei kristne og humanistiske grunnveriane, den nasjonale kulturarven vår, dei demokratiske ideane og den vitskapelege tenkjemåten og arbeidsmåten.

Opplæringa i grunnskolen og den vidaregåande opplæringa skal fremje menneskeleg likeverd og likestilling, åndsfridom og toleranse, økonomisk forståing og internasjonalt medansvar.

Opplæringa skal leggje eit grunnlag for vidare utdanning og for livslang læring og støtte opp under eit felles kunnskaps-, kultur- og vedrigrunnlag og eit høgt kompetansenivå i folket.

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, læringen og lære kandidaten. Det skal leggjast vekt på å skape gode samarbeidsformer mellom lærarar og elevar, mellom lærlingar, lære kandidatar og bedrifter, mellom skole og heim og mellom skole og arbeidsliv. Alle som er knytte til skoen eller til lærebedriftene, skal arbeide for å hindre at elevar, lærlingar og lære kandidatar kjem til skade eller blir utsette for krenkjande ord eller handlingar.

Utvalgets forslag til ny formålsparagraf i opplæringsloven

Opplæringa i skole og lærebedrift skal opne dører mot verda og fremtida og gi elevane historisk og kulturell innsikt. Ho skal byggje på respekt for menneskeverdet, på åndsfridom, nestekjærleik, likeverd og solidaritet, slik desse grunnleggjande verdiane kjem til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religionar og livssyn, og slik dei er forankra i menneskerettane. Opplæringa skal fremje demokrati, likestilling og vitskapeleg tenkjemåte.

Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartronge. Elevane skal lære å tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane med tillit og krav, og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Skolen skal samarbeide med heimen.

Utvalgets kommentarer

Formålsbestemmelsene for grunnskolen og vidaregåande opplæring er samlet i en lovparagraf, men bestemmelsene er på flere områder ulike for de to nivåene, i opplæringsløpet. Utvalget mener at et nytt formål for opplæringen bør ha felles formuleringer for hele opplæringsløpet.

Opplæringen i grunnskolen og vidaregåande opplæring skal forberede nye generasjoner på samfunns- og yrkeslivets krav i et kunnskapsbasert samfunn der betydningen av utdanning er økende. Samtidig skal opplæringen ta opp i seg utviklingstrekk i samfunnet, som for eksempel demografiske endringer, økt religiøs og kulturell mangfold og økt internasjonalisering. Tradisjonelt har slike samfunnsendringer blitt synliggjort i formålsparagrafen ved tilføyelser av nye elementer. Det har ført til et langt og oppramsende formål.

Generelt

Skolene og barnehagene i Narvik er bedt om å ta forslagene opp i brukerråd og samarbeidsutvalg.

Tilbakemeldingene er følgende:

- Vi applauderer mangfoldigheta.
- Udelt positiv. På tide at det ble noen endringer
- Det nye forslaget ivaretar bedre vårt nye flerkulturelle samfunn, er mer utgyllende og ansvarliggjør barnehagens personal i forhold til det å vise respekt for enkeltindividet/mennesket og deres rettigheter
- Ingen tilføyninger til eller innvendinger mot den nye formålsparagrafen
- Den er inkluderende, åpner for nye tanker og sier veldig mye på en kort og konkret måte

- Vi støtter utvalgets forslag til endring
- I vår foreldregruppe var 8 mot og 7 for å endre på formålsparagrafen. I personalgruppa var 3 for og 3 imot.
- Godkjent uten anmerkninger
- Støtter utvalgets forslag til ny formålsparagraf
- Ingen innsigelser
- Savner den forrige paragrafens understrekning av opplæring tilpasset evner og forutsetninger

3. Administrasjonssjefens vurdering:

Administrasjonssjefen ser det som positivt at det er lagt opp til at barnehage og skole bør ha samme verdigrunnlag. Tilbakemeldingene fra brukerrådene og samarbeidsutvalgene viser også at det er ganske bred enighet om at det er på tide med en endring, som tar utgangspunkt i vårt nye flerkulturelle samfunn.

I en av kommentarene ang opplæringsloven kommer det frem at de savner den forrige paragrafens understrekning av opplæring tilpasset evner og forutsetning.

Dette er et viktig poeng, og det kommer frem i NOUen at utvalget mener tilpasset opplæring som prinsipp er like viktig som før, men tar hensyn til signaler om at dette skal omtales særskilt i opplæringsloven og ikke som en del av formålet. I St.meld.nr 16 sier Kunnskapsdepartementet at *for å bidra til å tideliggjøre prinsippet om tilpasset opplæring vil departementet i forbindelse med revisjonen av formålsparagrafen i opplæringsloven gjennomgå prinsippet om tilpasset opplæring og vurdere om det bør omtales særskilt og ikke som en del av lovens formålsparagraf (utheving og understrek av ordet vurdere er gjort av saksbehandler).*

Administrasjonssjefen er av den formening at det må sikres at tilpasset opplæring kommer med. Dersom det ikke er tenkt som et eget punkt i opplæringsloven så må det komme som en del av formålet. For øvrig er forslaget ellers meget bra. Det samme gjelder endringsforslaget i barnehageloven.

4. Innstilling.

1. Administrasjonssjefen støtter forslag til endring av opplæringsloven § 1-2. Det forutsettes imidlertid at punktet som omhandler tilpasset opplæring kommer med som eget punkt i loven.
2. Administrasjonssjefen støtter forlag til endring av barnehageloven § 1

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	19.06.2007	Kunnskapsdepartementet	Høring: NOU 2007:6 Formål for framtiden - Formål for barnehagen og opplæringen

Vedlegg: